

הצעה לדבר מפקד - י"ז בתמוז

רקע

השנה חל י"ז בתמוז ביום שלישי 23 ביוני 2024. י"ז בתמוז פותח את שלושת השבועות הקרויים גם "ימי בין המיצרים". תקופה זו תסתיים במוצאי צום תשעה באב שיחול השנה ביום שלישי, 13 באוגוסט 2024. בשנת 70 לספירה, ביום י"ז בתמוז, פרץ טיטוס אֶסְפִּיָאנוס, המפקד הרומי בארץ ישראל, את חומות ירושלים לאחר מצור קשה ואכזר שהטיל על העיר ותושביה. שלושה שבועות לאחר פריצת העיר, שרפו טיטוס והרומאים את בית המקדש והגלו בכוח הזרוע את שרידי העם שעוד היו בעיר. לאור זאת, נקבעו י"ז בתמוז ותשעה באב כימי אבל לאומיים, ובשלושת השבועות שביניהם יש שמעטים בעריכת שמחות גדולות כדוגמת חתונה ונמנעים מלהסתפר.

לסדר

בית המקדש אינו רק בניין יפה ומרשים. אילו היה זה רק בניין יפה שנשרף לא היה על מה להתאבל שנה אחרי שנה. בית המקדש היה ליבו הפועם של העם. זהו המקום בו התאסף העם כולו בחגים כדי לחגוג יחד בשמחה את מועדי השנה. שם גם יושבה הסנהדרין, בית המשפט העליון של העם היהודי, והתווה את הדרך לעם כולו. ירושלים ובית המקדש היה הלב שהזרים דם וחיים לעם כולו באשר הוא שם. באופן מפתיע, הסיבה לחורבן הנורא לא היה טיטוס והצבא האדיר שלו. לפי חכמי ישראל, הגורם האמיתי להתמוטטות הייתה השנאה ששררה ביננו לבין עצמנו. בתלמוד הבבלי (מסכת גיטין) מופיע סיפור מאותה תקופה הממחיש את הקרע הנורא שהיה. לפי אותו סיפור, אדם אחד ארגן מסובה ובטעות אחד מהאורחים שהגיע היה באמת יריב שלו. אותו אדם שארגן את הסעודה גירש את יריבו מהמסובה לעיני כולם ששתקו, על אף תחנוניו להישאר ובלבד שלא יצטרך להתבייש ולצאת החוצה. סכסוך ועין צרה בתוכנו הוא האויב המסוכן ביותר. כשבתוכנו אנחנו מאוחדים ואוהבים, לא ניתן לשבור אותנו.

ללא זלזול

במלחמה האחרונה, מול גילויי רוע ואכזריות של האויב אליהם נחשפנו, התגלו בתוכנו מנגד, תהומות עמוקים של טוב ורעות עמוקה. בבת אחת נשברו החומות שבין מגזר למגזר ונזכרנו בעובדה הפשוטה שלפני הכל ואחרי הכל, אנחנו אחים.

"ואם נחרכנו, ונחרכי הצולע צמנו על ידי שנאת חינוך, נשוב לנהיגות והצולע צמנו יבנה על ידי אהבת חינוך..." (הרב קוק)